

ОН**ПРОФСПІЛКА ПРАЦІВНИКІВ
ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ****TRADE UNION OF EDUCATION AND
SCIENCE WORKERS OF UKRAINE**Юридична адреса: 01012, м. Київ, Майдан Незалежності, 2
Адреса для листування: 04071, м. Київ, вул. Ярославська, 6
Тел./факс: +380 (44) 462-51-902, Maidan Nezalezhnosti, Kyiv, Ukraine, 01012
Tel./fax: +380 (44) 462-51-90E-mail: sekr.osvita@gmail.comWebsite: www.pon.org.ua

Розрахунковий рахунок № 26002010078760 в АТ «Укресімбанк», МФО 322313, КОД ЄДРПОУ 02605316

Пропозиції та зауваження ЦК Профспілки працівників освіти і науки України до Державного бюджету України на 2019 рік

ЦК Профспілки підтримує позицію Федерації профспілок України та Спільного представницького органу об'єднань профспілок щодо встановлення:

у статті 7 проекту Державного бюджету України на 2019 рік:

встановлення прожиткового мінімуму на одну особу в розрахунку на місяць у розмірі з 1 січня – 4361 гривня, з 1 липня – 4503 гривень, з 1 грудня – 4645 гривень, а для основних соціальних і демографічних груп населення:

дітей віком до 6 років: з 1 січня 2019 року – 3242 гривні, з 1 липня – 3347 гривень, з 1 грудня – 3452 гривні;

дітей віком від 6 до 18 років: з 1 січня 2019 року – 3958 гривень, з 1 липня – 4087 гривень, з 1 грудня – 4215 гривень;

працевдатних осіб: з 1 січня 2019 року – 5167 гривень, з 1 липня – 5335 гривень, з 1 грудня – 5503 гривні;

осіб, які втратили працевдатність: з 1 січня 2019 року – 2840 гривень, з 1 липня – 2932 гривні, з 1 грудня – 3024 гривні;

у статті 8 - розміру мінімальної заробітної плати: з 1 січня - 7 751 гривні, з 1 липня – 8 003 гривень, з 1 грудня – 8 255 гривень.

Необхідно доповнити статтю 8 нормою такого змісту:

«Виключити з мінімальної заробітної плати розміри доплат, надбавок, премій, винагород та інших виплат» з відновленням редакцій статті 95 Кодексу законів про працю України, статті 3 Закону України «Про оплату праці», які мали місце до запровадження положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 06.12.2016 № 1774-VIII.

Передбачити в статті 8 норму такого змісту:

«Забезпечити Кабінетом Міністрів України збереження міжпосадових (між кваліфікаційних) співвідношень в оплаті праці працівників бюджетної сфери, виходячи з зазначеного розміру мінімальної заробітної плати, а також термінів її підвищення.».

ЦК Профспілки наполягає на передбаченні в проекті Державного бюджету України на 2019 рік обсягів видатків на освіту не менше 7% ВВП, як це гарантовано статтею 78 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, які мають складати в умовах прогнозованого постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2018 № 546 обсягу ВВП 3 946,9 млрд. гривень не менше 276,5 млрд. гривень проти передбачених 242 млрд. гривень. Запропонований Урядом обсяг видатків в проекті складає лише 6,13% від ВВП та засвідчує про його негативну динаміку порівняно з поточним роком, який у 2018 році становить 6,71% ВВП, також не досягаючи законного рівня.

Як і в минулому та поточному роках, ці обсяги видатків не забезпечать нагальні потреби закладів загальної середньої освіти, про що свідчить: низький,

законодавчо незабезпечений рівень заробітної плати педагогічних, науково-педагогічних та інших працівників освіти, скасування та зниження їм розмірів надбавок і доплат, наявна заборгованість із заробітної плати, застаріла матеріально-технічна база, наявні борги за отримані закладами освіти комунальні послуги тощо.

В умовах збільшення у 2019 році прогнозного обсягу ВВП на 21,53%, який на початок 2018 року закладався на рівні з 3 247,7 млрд. гривень, зростання освітніх видатків прогнозується лише на 11%, що також підтверджує необхідність їх збільшення, як мінімум, до законодавчо гарантованого рівня.

Обсяги освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на 2019 рік передбачено в сумі 70 979 793,4 тис. гривень проти 61 712 610,6 тис. гривень у 2018 році, що складає їх збільшення лише на 15%. Це означає, що обсяги освітньої субвенції забезпечать лише зростання розміру посадового окладу працівника першого тарифного розряду з 1762 гривень до 1921 гривні, тобто на 9%, та часткове покриття витрат для поділу класів на групи при вивченні окремих предметів, які не передбачено в обсягах освітньої субвенції у поточному році.

Обсяги освітньої субвенції за програмою «Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам», що необхідні для оплати праці педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, а також закладів професійно-технічної і вищої освіти, які викладають предмети згідно з Державним стандартом загальної середньої освіти, з нарахуваннями, мають бути збільшені на 41883506,6 тис. гривень та складати 113 462 700,0 тис. гривень.

Обґрунтування: Посадовий оклад педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії на даний час становить 3352,8 гривень, або 1,903 прожиткових мінімуми для працездатних осіб, а обсяги освітньої субвенції за такого рівня найнижчого посадового окладу педагогічного працівника зі збереженням міжпосадового співвідношення інших педпрацівників у 2018 році затверджено в сумі 61712610,6 тис. гривень. Посадовий оклад працівника найнижчої кваліфікаційної категорії, визначений на рівні трьох прожиткових мінімумів на працездатну особу, має становити 5763 гривні (1921 грн. x 3) або збільшений порівняно з чинним в 1,72 рази. Тому освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам без урахування поділу класів на групи при вивченні окремих предметів, має становити 106145700,0 тис. гривень.

Обсяг видатків освітньої субвенції, необхідних для забезпечення поділу класів на групи при вивченні окремих предметів, які не передбачено в освітній субвенції у цьому році та за розрахунками Міністерства освіти і науки становлять у 4254,0 млн. гривень, з урахуванням підвищення розміру мінімального посадового окладу педагогічного працівника до трьох прожиткових мінімумів на працездатну особу має складати 7317,0 млн. гривень (4254,0 x 1,72).

У зв'язку з цим у Додатку № 3 до проекту Державного бюджету на 2019 рік Міністерству освіти і науки України, як головному розпоряднику, передбачити за кодами програмної та функціональної класифікації видатків за загальним фондом загальний обсяг видатків освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, виклавши за цією бюджетною програмою таку редакцію:

2211190	0180	Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	113 462 700,0	113 462 700,0

Відповідні зміни необхідно передбачити в Додатку № 6 до проекту, збільшивши видатки освітньої субвенції в розрізі обласних, міських, районних бюджетів та бюджетів об'єднаних територіальних громад.

У зв'язку з установленням розміру посадового окладу педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії у розмірі трьох прожиткових мінімумів на працездатну особу у Додатку № 3 до проекту бюджету за бюджетною програмою «Підготовка кадрів у професійно-технічних навчальних закладах за професіями загальнодержавного значення» Міністерству освіти і науки України, як головному розпоряднику коштів, видатки споживання за загальним фондом, в тому числі на заробітну плату педагогічних працівників, необхідно збільшити на 42 653,3 тис. гривень, передбачивши їх в обсязі:

			Загальний фонд
2201030	0930	Підготовка кадрів у професійно-технічних навчальних закладах за професіями загальнодержавного значення	205 713,4

У зв'язку з зазначеним за бюджетною програмою «Підготовка робітничих кадрів у професійно-технічних навчальних закладах соціальної реабілітації та адаптації, методичне забезпечення закладів професійно-технічної освіти» Міністерству освіти і науки України, як головному розпоряднику коштів, видатки на оплату праці, в тому числі педагогічних працівників, необхідно збільшити на 116 574,2 тис. гривень, передбачивши їх в обсязі:

			Загальний фонд	Спеціальний фонд
2201130	0930	Підготовка робітничих кадрів у професійно-технічних навчальних закладах соціальної реабілітації та адаптації, методичне забезпечення закладів професійно-технічної освіти	278 483,0	3 532,0

За бюджетною програмою «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики» Міністерству освіти і науки України, як головному розпоряднику коштів, видатки споживання за загальним і спеціальним фондами, в тому числі на заробітну плату педагогічних і науково-педагогічних працівників необхідно збільшити на 5254236,2 тис. гривень та 2759146,4 тис. гривень відповідно, передбачивши в обсязі:

			Загальний фонд	Спеціальний фонд
2201160	0942	Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз	22 554 621,2	12 942 501,4

		практики		

За бюджетною програмою «Підготовка кадрів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка» Міністерству освіти і науки України, як головному розпоряднику коштів, видатки споживання за загальним і спеціальним фондами, в тому числі на заробітну плату педагогічних і науково-педагогічних працівників, необхідно збільшити на 440 411,8 тис гривень та 121 206,6 тис. гривень відповідно, передбачивши їх в обсязі:

2201280	0942	Підготовка кадрів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка	1 417 715,1	659 207,2

За бюджетною програмою «Виплата академічних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів» Міністерству освіти і науки України, як головному розпоряднику коштів, видатки на виплату стипендій для забезпечення її виплати не менше як 2/3 студентів, які навчаються за державним замовленням за денною формою навчання, необхідно передбачити в обсязі:

2201190	0990	Виплата академічних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів	5 425 353,0

Проектом передбачається додаткова дотація з державного бюджету обласним бюджетам на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я у сумі 14,9 млрд. гривень, тобто на рівні 2017 року, в той час, як на 2018 рік обсяги такої додаткової дотації передбачено в сумі 16,5 млрд. гривень. Тож порівняно з поточним роком їх зменшено на 1,6 млрд. гривень. Але за даними територіальних організацій Профспілки загальна потреба у видатках на господарське утримання загальноосвітніх навчальних закладів та оплату праці обслуговуючого персоналу ще у 2017 році становила 29,6 млрд. гривень. Відсутність необхідного фінансового забезпечення у місцевих бюджетах призвела до несвоєчасної виплати заробітної плати та виникнення заборгованості з заробітної плати у закладах загальної середньої освіти окремих областей. Проблемним для таких закладів є оновлення матеріально-технічної бази, вжиття заходів та приведення її у відповідність з нормативними вимогами пожежної безпеки, охорони праці і безпеки життєдіяльності, оплати комунальних послуг, енергоносіїв тощо.

ЦК Профспілки наголошує на необхідності передбачення в Додатку № 7 до проекту Державного бюджету на 2019 рік додаткової дотації місцевим бюджетам на фінансування переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти з урахуванням інфляції та підвищення соціальних стандартів в обсязі не менше 35,0 млрд. гривень з виокремленням її для галузі освіти з розподілом їх між обласними, районними, міськими бюджетами та бюджетами об'єднаних територіальних громад.

Відповідний законопроект за № 8436-1 від 25.06.2018 підтримано профспілкою у липні поточного року.

Статтею 22 проекту закону «Про Державний бюджет України на 2019 рік» та Додатком № 10 до проекту передбачено передачу 69 вищих навчальних закладів I–II рівнів акредитації державної власності без статусу окремих юридичних осіб, які входять до складу вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації державної власності, що не мають статусу національного, в комунальну власність без відповідного фінансового забезпечення бюджетів місцевого самоврядування. Вважаємо, що рішення про передачу технікумів та коледжів на фінансування з місцевих бюджетів суперечить принципам місцевого самоврядування щодо права та здатності територіальної громади вирішувати питання місцевого значення, що передбачено законом «Про місцеве самоврядування в Україні». Відсторонення держави від своєї основної місії та перекладення цього завдання на місцеві органи влади за відсутності достатнього матеріально-технічного забезпечення призведе до остаточного занепаду відповідної ланки вищої освіти в умовах нинішнього стану економіки та відтоку молоді до інших країн.

У зв'язку з викладеним вище необхідно вилучити редакцію статті 22 проекту закону «Про Державний бюджет України на 2019 рік» та Додаток № 10 до законопроекту.

З метою реалізації положень підпункту 1 пункту 6 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про освіту» № 2145, згідно з яким Кабінету Міністрів України доручено забезпечити до 2023 року поетапну реалізацію положень частини другої статті 61 цього Закону, передбачивши при цьому щорічне збільшення посадового окладу педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії до чотирьох прожиткових мінімумів для працездатних осіб і затвердити відповідні схеми посадових окладів (ставок заробітної плати), ЦК Профспілки вимагає викласти статтю 22 проекту в редакції:

«Стаття 22. Кабінету Міністрів України забезпечити:

встановлення з 1 січня 2019 року розміру посадового окладу педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії у розмірі трьох прожиткових мінімумів на працездатну особу з забезпеченням реалізації положень частини другої статті 61 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII стосовно рівня посадових окладів педагогічних і науково-педагогічних працівників і затвердити відповідні схеми посадових окладів (ставок заробітної плати).

виплату академічних стипендій здобувачам освіти в кількості 2/3 із загального числа студентів, які навчаються у вищих закладах освіти за державним замовленням за денною формою навчання.».

Статтю 20 законопроекту доповнити новими абзацами наступного змісту:

«Кабінету Міністрів України забезпечити здійснення розподілу обсягів освітньої субвенції між місцевими бюджетами, виходячи з фактичної кількості ставок педагогічних працівників, визначеної відповідно до вимог Державних стандартів початкової, базової і повної загальної середньої освіти, фактичної наповнюваності класів з урахуванням їх поділу на групи з дотриманням законодавчо встановленого розміру посадових окладів та ставок заробітної плати педагогічних працівників та інших законодавчо встановлених умов оплати праці.

Використання залишків освітньої субвенції на оновлення та поповнення матеріально-технічної бази закладів загальної середньої освіти здійснювати за

умови їх використання виключно на оплату праці педагогічних працівників з нарахуваннями, включаючи виплати допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю в повному розмірі.».

Потребує скасування пункт 4 Прикінцевих положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 24.12.2015 № 911-VIII стосовно заборони фінансування за рахунок освітньої субвенції загальноосвітніх навчальних закладів з наповнюваністю до 25 учнів, що має бути відображено в Прикінцевих положеннях законопроекту «Про Державний бюджет України на 2019 рік». Про це неодноразово заявляв ЦК Профспілки у зверненнях до Верховної Ради України та органів виконавчої влади, на чому наполягають також окремі обласні державні адміністрації.

Прикінцеві положення законопроекту «Про Державний бюджет України на 2019 рік» необхідно доповнити окремим пунктом про внесення змін до статті 4 Закону України «Про індексацію грошових доходів населення» від 3 липня 1991 року №1282-XII стосовно здійснення індексації грошових доходів населення в разі, коли величина індексу споживчих цін перевищила поріг індексації, який установлюється в розмірі 101%, як це мало місце до внесення змін Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 24.12.2015 № 911-VIII.

Видатки Державного бюджету України на 2019 рік мають бути збільшені з урахуванням підвищення розмірів мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму, запропонованих президією Федерації профспілок України.